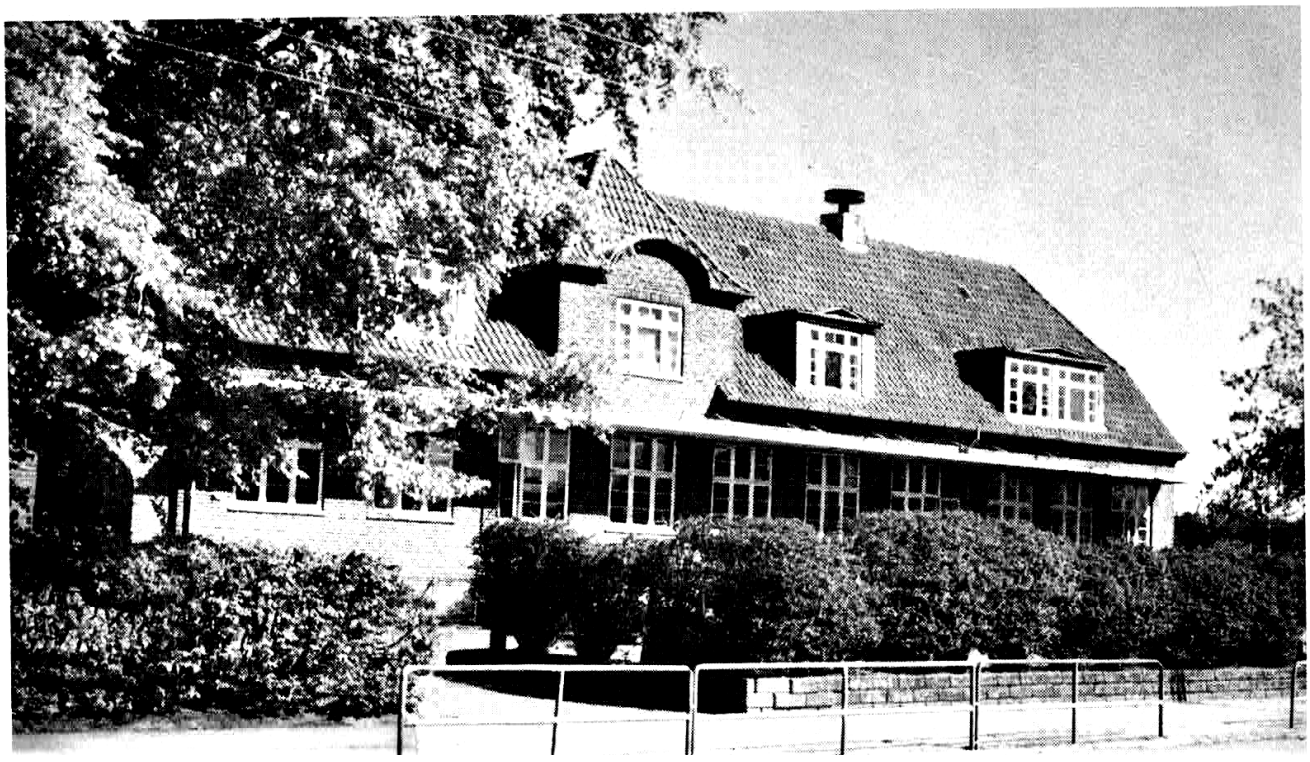
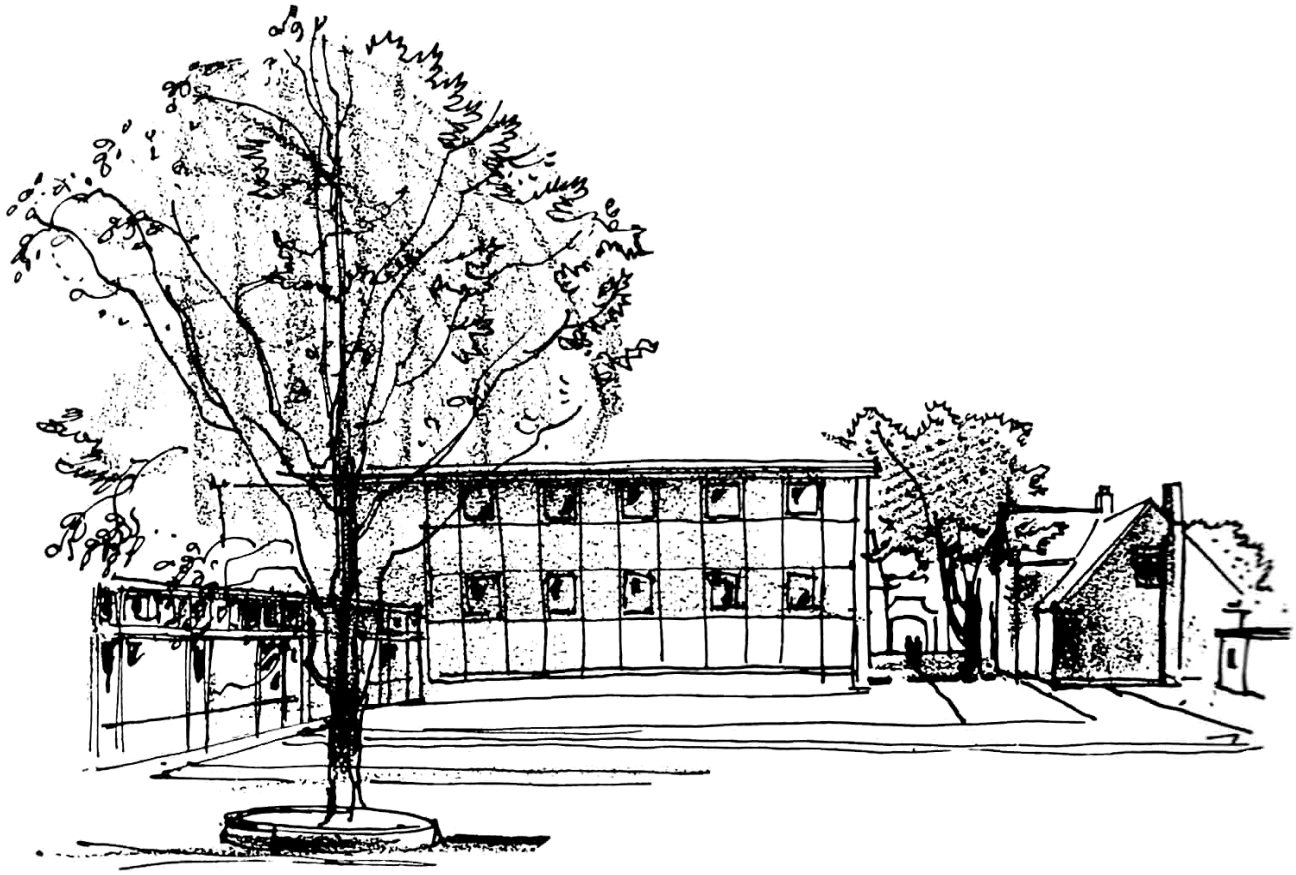
GAMMELBY SKOLE

1905-1990

Redaktionsudvalg:
Knud Bækgaard
Elvin Martinsen
Ellen Mulvad
Poul Erik Pedersen
Doris Veileborg

GAMMELBY SKOLE ØSTERBYENS

I september 1989 tog politikerne den endelige beslutning, at Gammelby Skole skal lukkes juni 1990.

Hermed får vi en bydel uden skole, aktivitets- og samlingssted. – Gammelby Skole vil i lokalområdet blive husket som skolen, der summede af liv fra tidlig morgen til sen aften – Østerbyens eneste hjerte for alle aktiviteter.

Jeg håber, at Gammelby stadig vil bestå som et aktivt lokalområde!

Tak til Gammelby Skoles elever, forældre og personale for et godt samarbejde. –

Held og lykke fremover!

Anette Kristensen
Fmd. for Skolebestyrelsen
Gammelby Skole

Den tidligste historie

Gammelby 1905. Det er svært at forestille sig egnen dengang – åbne, flade marker og spredte, duvende lyngtotter.

Esbjergs nærhed begyndte at gøre sig gældende – der var ved at vokse lidt by op mellem de spredte gårde.

Den unge by – Esbjerg – var dog afhængig af Gammelby. Den unge by skulle bruge mursten mod sit vokseværk, og her kunne Gammelby være med. Teglværk ved teglværk skød op, og gav de årtusindgamle lerlag deres chance for at blive udnyttet.

Med teglværkerne kom nye huse, nye familier og flere børn.

Den unge by skulle også bruge penge – mange af borgernes penge, og en del opdagede, at det var billigere at bo i det mere koldsindige Jerne Sogn.

Atter kom nye huse, nye familier og flere børn.

Snart syntes skolevejen til Veldbæk for lang for de mange små, korte ben, og ønsket om en skole for de mindste lidt nærmere ved hjemmene voksede sig stærkere.

I januar 1905 mødtes 4 sognerådsmedlemmer, skolekommissionen og over 100 interesserede forældre i Jerne Forsamlingshus og enedes om at henstille til sognerådet at bygge forskole i både Gammelby og Jerne, og allerede i juni »aabnedes Tilbudene paa Opførelsen af Skolebygningerne i Jerne Sogn.«

Om Gammelby forskole hedder det i de afgivne tilbud, at den kan bygges for 4982 kroner. For dette beløb påtager håndværkerne sig at levere en stor skolestue og en lærerindebolig bestående af stue, soveværelse og køkken. Byggegrunden, der var på 2 skæpper jord, var – så vidt det har kunnet opspores – blevet erhvervet for 25 øre pr. kvadratalen.

8. juli 1905 blev den første lærer kaldet til skolen i Gammelby – frk. Inger Marie Hansen. Efter et midlertidigt ophold i et lokale på Jerne skole kunne frk. Hansen og hendes 36 elever endelig tage den nye

skole i Gammelby i brug den 1. november 1905. Den nye skole duftede endnu af kalk og maling.

I 1910 blev frk. Agnes Nielsen ansat som lærerinde på skolen. Hun fortæller: »Skolen var en forskole, der hørte under Veldbæk skole; der boede førstelæreren, og dertil gik de større børn fra Gammelby. Men i 1915 blev der bygget til skolen i Gammelby, og skolen fik sin egen førstelærer, lærer Rasmus Henriksen.

Det var en lille ensom skole på en bar mark, jeg tiltrådte. Ganske vist gik Darumvej lige forbi; men den var en opkørt og næsten bundløs jordvej, der på de mest ufarbare og bundløse steder var fyldt op med murbrokker og knuste mursten.

Skolen havde to klasser på hver ca. 25 elever; men vi havde kun eet klasseværelse, så det kunne nu og da knibe med pladsen. Men til gengæld var der hjerterum, og vi havde fra klassen den dejligste udsigt. Fra katederet kunne jeg se udover de flade enge og vadehavet til Ribe domkirke.

Men skolen lå nu også udsat. Jeg kan huske, at børnene under den voldsomme stormflod i 1917 ikke kunne nå frem til skolen, fordi vandet nåede næsten helt herop og mange gårde og huse stod under vand.«

Frk. Nielsen fortæller til slut, at hun skam har efterladt sig spor, der bliver fremtrædende i den fremtidige skoles ansigt: Den brede bøg, der nu kaster skygge over legende børn i den store skolegård, har frk. Nielsen bragt med hjem som en spæd plante fra en skoleudflugt til Silkeborg og anbragt den i sin have.

Skolen fra 20'erne og til 50'erne

1. februar 1924 begyndte N.M. Gerald som førstelærer ved Gammelby skole. I 26½ år havde han her sit virke og gjorde som førstelærer og skoleinspektør hele udviklingen med fra landsbyskole under Jerne sogn til købstadsskole under Esbjerg kommune. Han fortæller:

»Darumvej henlå i vinterhalvåret i et ubegribeligt ælte og pløre. På sydsiden havde beboerne for egen regning anlagt et slags fortov belagt med mursten på hollandsk vis. Gadebelysningen indskrænkede sig til en enkelt lygte på hjørnet af Strandvejen.

Ikke alene vejforholdene var landlige – skolen var det også. Børnetallet var på 96, og der var tre klasser, som blev undervist af 2 lærerkræfter. Elevtallet var i stadig stigen – mange »nybyggere« flyttede uden for bygrænsen og byggede småhuse.

I 1926 blev bygningen ud mod Darumvej rejst, og efter den tids forhold var det en både smuk og velindrettet skole.

Skolebyggeriet fulgte dog ikke trop ved boligbyggeriet, og der var en konstant mangel på undervisningslokaler. Købstadsordningen, der indførtes den 1. april 1940, løste ikke problemet med de mange børn i de for få klasseværelser.

Og krigstid og besættelse kom til at betyde en ekstra belastning.

Gammelby skole var én af de første, der blev beslaglagt til indkvartering. Et kompagni østrigere på vej til Norge fik overladt de tre klasseværelser mod Darumvej på politimesterens ordre, men var ude igen inden kl. 8 næste morgen.

Det næste hold, vi fik indkvarteret, var en flok brutale fyre. Jeg fik en højtstående officers ord på, at vi måtte beholde halvdelen af skolen – dvs. de tre klasseværelser mod Darumvej – til undervisningsbrug, mens tyskerne fik resten.

Men syv-otte klasser børn i tre klasseværelser kunne jo ikke give ret mange timer til hver; imidlertid holdt vi den gående med det aller nødtørftigste i dansk, regning, religion og historie; men små gnidninger og undertiden ikke ganske ufarlige situationer undgik vi ikke. Som da en løjtnant gik amok over en bagatel og for rundt og fægtede med en ladt revolver, eller da et par skildvagter i kådhed spillede bold med håndgranater med det resultat, at alle ruderne i skrivestuen blæste ud, og de to letsindige blev revet i stumper og stykker.

Den 1. april 1945 blev Jerne sogn indlemmet i Esbjerg, og Gammelby skole blev én af Esbjergs kommuneskoler. Den 5. maj kunne vi endelig sige farvel til vore ubudne gæster; men der gik dog lang tid derefter, inden alle spor af deres hærgen på skolen var udslettet.«

N.M. Gerald tog sin afsked den 1. oktober 1950, og dermed var den første store opgangsperiode for Gammelby skole til ende.

Skolen i 50'erne

Skoleinspektør Sv. Løkkegaard blev skoleinspektør Geralds afløser. I hans embedstid oplevede Gammelby skole sin anden store opgangsperiode. Sv. Løkkegaard fortæller således i 1955:

»I 1951 var skolen endnu en lille venlig forstadsskole med en lærerstab på 8 og et børnetal på 256.

Med forundring har man i distriktet fulgt skolens udvidelse til den store moderne skole – nu i 1955 med 27 lokaler, 33 elevklasser og 850 elever.

Byggeriet, der blev overdraget arkitekterne Jytte og Ove Tapdrup, påbegyndtes i efteråret 1951. Af gamle materialer fra Oksbøllejren opførtes 1. etape som en enetages pavillonskole med 9 lokaler. I 1954 fuldendtes første del af 2. etape: en 2-etages administrationsfløj med 3 klasselokaler og fuldt udnyttet kælder. Sommeren 1955 fulgte anden del af 2. etape: 6 særlokaler og en gymnastiksal. 3. etape er vedtaget af bystyret og omfatter gymnastiksal, særlokaler og normallokaler.

Skolens 50 års jubilæum vil komme til at foregå til akkompagnement af gravemaskiner og betonblandere, og fra skolens vinduer vil vore jubilæumsgæster have udsigt til en travl og virksom byggeplads.

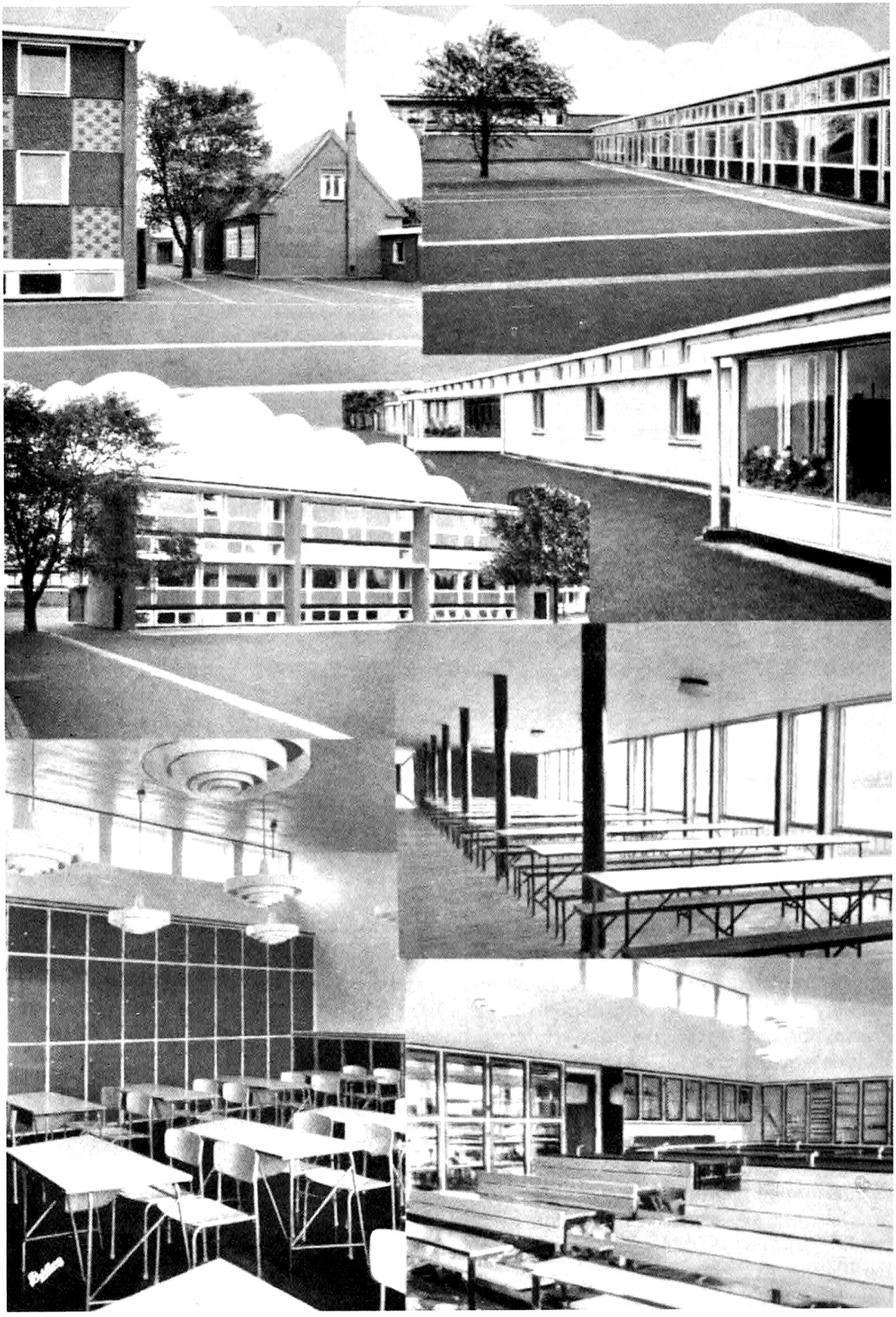
Dette vil sikkert bedre end mange ord give det rette indtryk af Gammelby skole: skolen, hvor gammelt og nyt på en harmonisk måde har fundet hinanden.«

I festskriftet »Gammelby skole 1905-1955« skriver Sv. Løkkegaard i anledning af jubilæet bl.a.:

»Vi må indrømme, at det er vanskeligt at spå om det, der kommer . . .

I fremtidens skolearbejde vil der sikkert blive lagt langt større vægt på, at hver enkelt elev får lov til at specialisere sig på de felter, hvor netop vedkommende har anlæg, så evner og anlæg i fællesskab kommer til fuld udnyttelse.

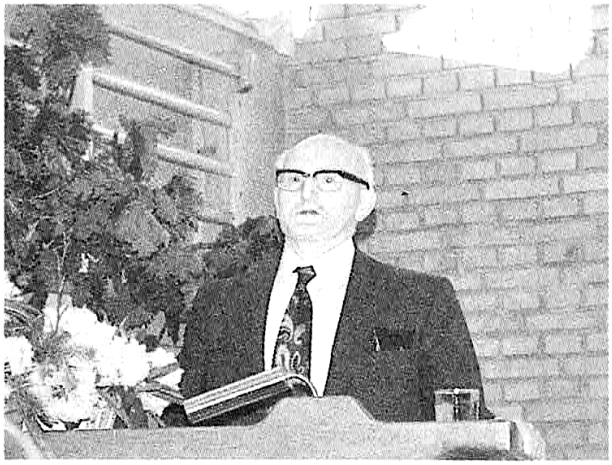
Det er mit ønske og håb, at de smukke rammer, de senere års byggeri har lagt om skolearbejdet, må blive fyldt ud med sund

og glad ungdom, – ikke blot i skolens normale timer, men også om aftenen. Jeg håber, at de frivillige arbejdsgrene for ungdommen og børnene må få gode arbejdsbetingelser her, at aftenskole, oplysningsforbund m.v. må føle sig hjemme på Gammelby skole, og at de gennem deres arbejde her vil medvirke til vort fælles mål: En glad og dygtig ungdom.«

Om lærerens arbejde siges: »En lærers arbejde er som gartnerens: der er ukrudt, der skal fjernes, træerne skal plejes og beskæres, for at de kan bære frugt, vildskud skal fjernes, og der må plantes om, så de spæde planter kan få lys og luft nok. Der skal tålmodighed til – og slid; men så giver det også glæde at se, hvorledes alt gror, blomstrer og bærer frugt.«

Og om pligt, ansvar og sandhed: »Det er umoderne at tale om pligt og ansvar. Langt hellere taler man i dag om forståelse og udvikling. Men det er så vigtigt i skoletiden at lære, at der er pligter, der skal opfyldes, at der er ansvar, man ikke kan løbe fra. Det er en af grundpillerne i al demokrati. Diktatoren behøver ikke folk med pligt- og ansvarsfølelse, han klarer

Skoleinspektør Løkkegaard taler ved dimissionsfest.

alt ved tvang. Demokratiets bærepille er, at hver mand er, hvor han skal være, og gør, hvad han skal.

Dernæst må skolen opdrage til sandhed... Vi må i vor opdragelse vise, at usandhed ikke betaler sig. Alt begynder småt og ender stort – også usandhed.«

Sv. Løkkegaard virkede som skoleinspektør fra 1951 til 1976, hvor skoleinspektør Ib Nielsen blev hans afløser.

Elevtilbageblik

– Går du på Gammelby . . . det er dér I har ham den skrappe inspektør? – Ja, ikke også, den har mange af vi Gammelby-elever fra 60erne hørt mere end én gang. Sagt i skadefrohed – medlidenhed eller måske misundelse fra en af dem fra Jerne, Boldesager eller Rørkjær.

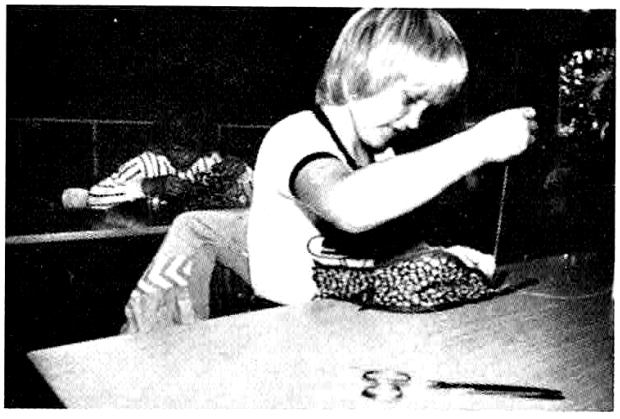
Det kan da godt være, han var skrap, inspektøren – den navnkundige Svend Eg Løkkegård. Men, hvis man er skrap, fordi man har sine principper – gode gamle dyder som flid, orden og respekt – så er man skrap på en positiv måde. Når man her 25-30 år efter lader tiden passere revy fra 60er dage på Gammelby, dukker der et billede op af en god tid. Vi lærte en masse fagligt men så sandelig også at opføre os ordentligt – at have respekt for tingene omkring os og hinanden. Og kneb det, så skulle mester nok vide at få os til det. Ikke fordi han var over os rent fysisk ret tit – men ånden fra det store kontor på 1. sal nåede ud i de fjerneste kroge via lærerne – et team af gode folk blev man mere og mere klar over, som årene gik, og man mødte Løkkegårds drenge spredt rundt i landsdelen som skoleinspektører og andre kapaciteter højt på strå.

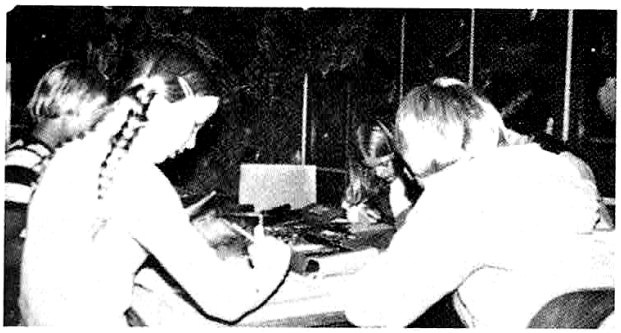
Dog fysisk var »vor far« tilstede, når der skulle synges morgensang i Oslo-området. Selv sang han for på salmen med høj klar stemme ivrigt fulgt af det aldrende

orgel-møbel, som havde fast plads der. Og ve den arme stakkel, der havde fået kammeraterne til at stå tæt sammen, så han kunne få skrevet det sidste engelsk. Hvis ikke mester selv så det, skulle randen af lærere langs ydermuren nok notere sig det – og så vankede svederen – en varm solbeskinnet eftermiddag mellem 2 og 3. Og ve det arme kuld af dømte, hvis inspektøren selv tog svedertimen. Jeg oplevede det selv efter et uheldigt togt til Ishuset på Gejsingvej – straffen var dobbelt.

Eftersidnings-blokken på Gammelby skole blev sjældent ret gammel i de glade 60ere. Mest udsatte var de skiftende horder af studenterbrødshungrende elever, der forcerede skolens afspærringer for at mæske sig i Bamsebarens verden af slik og andre lyksaligheder. Ofte gik det godt ... men ligeså tit stod der en gårdvagt ... og så indskrev endnu et navn sig i svederblokken.

60erne var brydningernes tid, og selv i Løkkegårds trygge og regelrette rige måtte disse brydninger da også komme. Elever fra dengang i -62, tror jeg, vil huske, hvordan fysikundervisningen hos Bent Madsen må have båret frugt hos 3 ungersvende fra 2. real – ja, så slap det ud – for ingen fandt dengang ud af, hvem der anbragte en stinkbombe i skolens friskluftkanal, så vi alle fik en halv times ekstra frikvarter ... Løkkegård har givetvis ærgret sig over den uløste gåde og måske nok anet, at dette kun var begyndelsen. Og mere alvorligt så vi da også alle på sagen, da Ibber og Elbæk – gårdhundene

– snuppede nogle knægte på drengetoilettet, mens de sniffede fortynder i en plastikpose – vi var rystede.

Det var jeg også, da jeg som den første valgte elevrådsformand skulle stille på Løkkegårds kontor til en nærmere samtale i det store frikvarter. Inspektøren havde stik mod vore forventninger sagt ja til et elevråd, så nu måtte jeg så stå skoleret – troede jeg – for at forklare, hvad det her nye tiltag skulle gøre godt for.

Blot 2 minutter i det store kontor gjorde mine bange anelser til skamme. Der sad nemlig den positive, flinke, men stadig ubestridte leder og lyttede imødekommende til, hvad jeg havde på bævende hjerte. Vi diskuterede næsten ... men også kun næsten ... som ligemænd. Kammeraterne måbede bagefter.

– Hvad er det så, I vil, Hegner? ... Jo altså, det var jo en skolefest sådan med rigtig levende musik – et af byens hede amatørorkestre ... nede i Oslo-området med kulørte lamper, is, pølser og sodavand. – Han sagde ja – med en løftet pegefinger og et:

– Det skal ikke gå op i pjat og sådan noget. –

Det blev en herlig fest, og flere fulgte. Lidt mere kulørte end Løkkegårds smag måske, men langt fra grænserne af, hvad hans situationsfornemmelse og fremsyn rakte til.

Nu nedlægges Gammelby Skole så – rent fysisk i hvert fald. Men begrebet Gammelby skole – Ånden fra Gammelby skole, den kan ingen nedlægge i hvert fald, så længe vi 60er kuld slår vore folder.

Poul Erik Hegner
(tidligere elev)

På Gammelby Skole i 60'erne

For snart 30 år siden begyndte vi som unge lærere på Gammelby skole, og vi oplevede her en række år, som har givet os mange – og gode – minder!

Når vi nu lader det forbigangne passere revy, vil det naturligvis kun blive enkelte glimt, der kan komme med i et sådant tilbageblik.

Stærkt i erindringen står det første indtryk, vi fik af Gammelby skole, ca. 14 dage før skoleåret begyndte. Vi beundrede de bygningsmæssige rammer, som her var blevet skabt: næsten ingen trapper, dejlige lyse lokaler, og fra de fleste af dem havde man en skøn udsigt ud til de store blomsterbede eller grønne områder. Fra de fleste af klasseværelserne kunne man gå udenfor med klassen og henlægge undervisningen hertil. I praksis viste det sig at blive gjort sjældent, men den nære forbindelse med naturen udenfor var ikke almindelig for en byskole.

Skal vi dernæst vende blikket mod noget, vi stadig mindes med en vis betænkelighed, så tænker vi på det årlige lærerrådsmøde, hvor det skulle afgøres, om eleverne fra 5. årgang skulle fortsætte i 6. almen eller 6. boglig. Afgørelsen var alene skolens ansvar, og selvom et stort »prøveforarbejde« var blevet udført af vicedirektør Peter Vedde, så var der – helt naturligt – grænsetilfælde. Godt er det, at vi ikke i dag begynder at »båse« eleverne ind allerede efter 5. klasse.

En gang om året gik vi i samlet trop næsten hele skolen ind til banegården for at tage af sted på den årlige udflugt, der f.eks. kunne gå til Kongebrogården på Fyn eller andre lignende udflugtsmål.

Andre rejser, der måske var mere populære, var lejrskolerejsen til Rendbjerg eller den nyoprettede koloni på Stenderup Hage. Begge steder var der gode muligheder for at studere naturen, få genopfrisket dele af Danmarks-historien eller stifte nærmere bekendtskab med egnens landbrug, håndværk eller industri.

Viceinspektør Knud Bækgaard og skolesekretær fru Krydsfeldt.

Mandag morgen var på Gammelby Skole anderledes end de øvrige skoledage. Vi samledes til fælles morgensang i Oslo-området, hvor skoleinspektør Løkkegaard sang for og derefter genfortalte eller understregede nogle ord fra søndagens tekst.

Lad disse »brikker« være med til at danne den mosaik af minder og tanker, som vi sammen med mange andre har fra tiden på Gammelby Skole. Vi siger rigtig mange tak for gode kollegiale forhold og for et værdifuldt samarbejde med forældrene.

Samtidig sender vi vore bedste ønsker for de nuværende elever og kolleger, som efter sommerferien skal fortsætte på en anden skole.

Benny og Jørgen Føns
Ølgod

Det første skolenævn

I året, hvor skolenævn afløses af skolebestyrelser og en gammel, agtet skole lukkes på grund af »manglende klientel«, skal jeg fortælle lidt om det meget aktive skole/hjem samarbejde, jeg fik fornøjelsen af at deltage i i årene fra 1968 til 1978.

I 1968 stiftedes en forældreforening ved Gammelby Skole, og det, at der således allerede fandtes en kreds af forældre, som interesserede sig for og ønskede indflydelse på skolens arbejde, gjorde det nemmere at få valgt det første skolenævn i 1970. Flere fra forældreforeningens bestyrelse blev medlemmer af skolenævnet. Nævnsmedlemmerne stod nok i starten famlende overfor at have reel indflydelse på skolens daglige drift. Vi havde jo ikke før kunnet bevæge os bag kulisserne på den store arbejdsplads, skolen dengang var. Lærerstaben så på os med blandede følelser – nogle gav udtryk for, at de nu følte sig kontrollerede i deres arbejde.

Det virker måske underligt i dag, men før skolenævnenes tid var skolen en ligeså lukket verden som hospitalerne. Inspektøren var at ligne med en overlæge som sammen med lærerne udgjorde en meget lukket kreds, forældre aldrig tidligere havde haft adgang til.

På Gammelby Skole var vi så heldige at have en inspektør, som så det positive i et nært samarbejde med forældrenes repræsentanter og derfor bidrog stærkt til, at arbejdet i skolenævnet hurtigt kom i en god gænge, og møderne i nævnet foregik altid i en atmosfære af gensidig tillid og respekt. Det sidste var meget vigtigt, for nævnet behandlede ikke kun praktiske ting som bogindkøb, lokalemangel eller lærermangel (!) men også sager om lærere, der ikke magtede deres opgaver, og hjem, som svigtede deres børn. Som forældrerepræsentant mindes jeg ofte at have været forbitret over alle de hensyn, der kom før de meget omtalte hensyn til »barnets tarv« – økonomiske hensyn, faglige og kollegiale hensyn, politiske hensyn osv. Havde jeg ikke samarbejdet med en inspektør, som *altid* satte »barnets tarv« højest uanset hvilke interesser, det måtte komme på tværs af, havde jeg nok mistet modet i visse situationer – eller troen på, at det hele nyttede noget.

Omvendt mindes jeg også mange situationer, hvor jeg har skammet mig over forældrenes manglende interesse for deres børns skole og manglende vilje til samarbejde med lærerne, når der var problemer med deres børn.

Da der efter 4 års arbejde skulle være valg til skolenævnet, gjorde vi et meget stort arbejde for at vække forældrenes interesse: I flere måneder før valget blev alle klasseforældremøder indledt med en appel fra et skolenævnsmedlem – en appel om at stemme ved valget! Selv medbragte jeg hver gang jeg kom på skolen i den periode – og det var ofte – en flot valgplakat, som børnehaveklassen havde lavet til mig; men lige lidt hjalp det! Vi var »Tordenskjolds soldater« – og uden at vide det, for når ens børn er ude over skolealderen mister man hurtigt kontakten, og jeg vil gætte på, at det ikke er blevet meget bedre siden.

Tro nu ikke, at jeg mener, at 10 års arbejde som forældrerepræsentant var »skønne, spildte kræfter«. Slet ikke! Skole og hjem kom hinanden nærmere i de år, og meget godt blev opnået. Veje blev banet.

Gammelby Skole var byens bedste skole! Bygningerne var for små og nedslidte men indholdet var fremragende. TAK til skolen fra mine 3 børn for en god undervisning i det bedst tænkelige skolemiljø. Skoleår der bliver omtalt med glæde.

Kirsten Poulsen
(Tidligere skolenævnsformand)

Skolen i 80'erne

Vi stod der – 15-16 små unger på 6-7 år. Det var vores første skoledag! Vi var meget generte og stod og holdt mor eller far i hånden. – Så kom vores lærer, og vi satte os. De, der kendte hinanden, satte sig sammen.

Børnehaveklassen var et dejligt år. Det var en slags »før skoleår«. Vi legede, tegnede og syede med perler.

– Så skulle vi i første klasse. Vi havde hilst på læreren inden sommerferien, så vi vidste, hvem han var. – Han hed Karl Overgård. – Første klasse var også et år, hvor vi fik andre fag. Vi havde dansk, regning, gymnastik og musik.

Musikken brugte vi meget, da vi lavede mange skuespil med musik. Vi opnåede endda at lave et skuespil efter en bog, hvor vi selv lavede musikken.

Da vi skulle begynde i 3. klasse, stod der ca. 10 børn uden for vores klasse. De skulle gå i klassen, fordi C-klassen var blevet delt. Vi skulle nu til at lære dem at kende, men det gik nu let og smertefrit. Helt smertefri har skoletiden nu ikke været. Vi har haft vore »slåskampe« og diskussioner, men det har nu ikke skadet sammenholdet. – En tur til Norge er det også blevet til.

I 7. klasse begyndte vi at gå til præst og følte os derfor mere »voksne«. Desværre fik vi også den besked i 7. kl., at vi skulle skifte klasselærer. Det var selvfølgelig sørgeligt, men heldigvis fik vi en god og sød lærer – Bitten Maigaard.

I 8. kl. havde vi »Frugtboden« i et halvt år og brugte også tiden på at lære vores nye lærer at kende.

9. kl. – og dermed sidste skoleår for nogle. Det var ved at være alvor. Vi afsluttede 9. kl. med en lækker tur i april måned – til Vigsø. Her havde vi en dejlig uge med Bitten.

I 10. kl. var vi jo de ældste på skolen. Det var det, vi havde set frem til i lang tid. 10. kl. medførte også, at vi fik nye lærere. Vi fik bl.a. endnu en klasselærer Them K. Jensen, og ham kunne vi heller ikke klage over. Klassen blev også forøget, da 9a+9b blev slået sammen til 10A.

Vi startede året med en cykeltur til Assenbæk Mølle, hvor vi planlagde skoleåret. Det har været et meget frit år, da det jo er et frivilligt år.

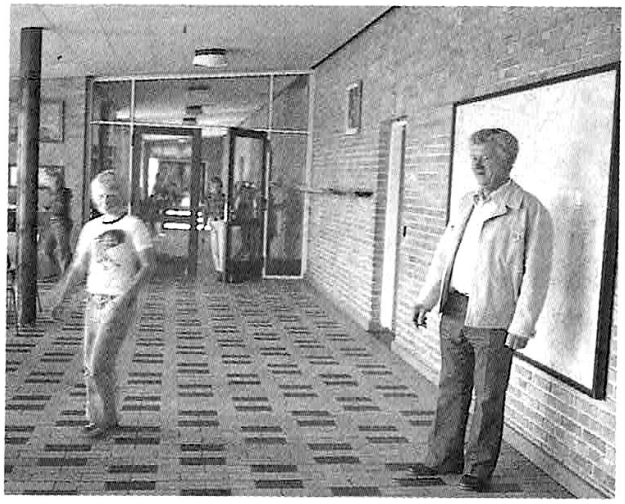
Efter jul tog vi en tur til et sportscenter ved Vejle. I det hele taget fik vi dyrket en del motion i 10. klasse.

Selv om vi har været mange, har sammenholdet intet fejlet, så det har været en rigtig god klasse at gå i.

– Vi bliver altså hermed den sidste 10. klasse, som forlader Gammelby skole. Det har været 10 gode år, så det er lidt sørgeligt, at skolen nu nedlægges. – Nu skal vi ud i livet – væk fra det trygge på skolen, men vi skal nok klare det.

P.v.a. 10. »superklasse«
Gammelby skole 1989/90
Jette Jensen

Pedel Ekmann.

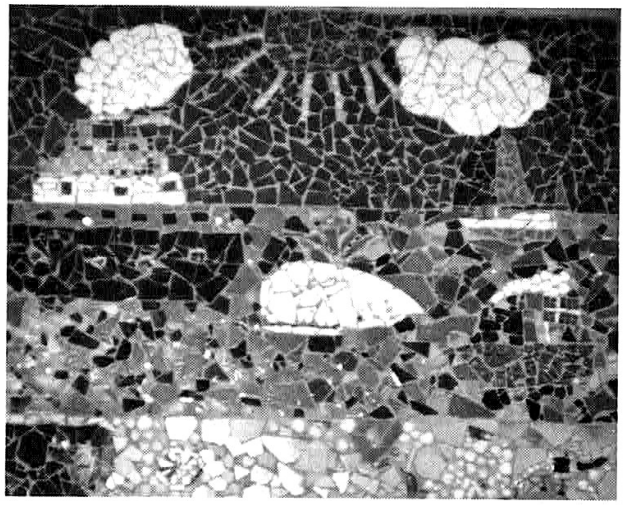
Løkkegaards fødselsdag.

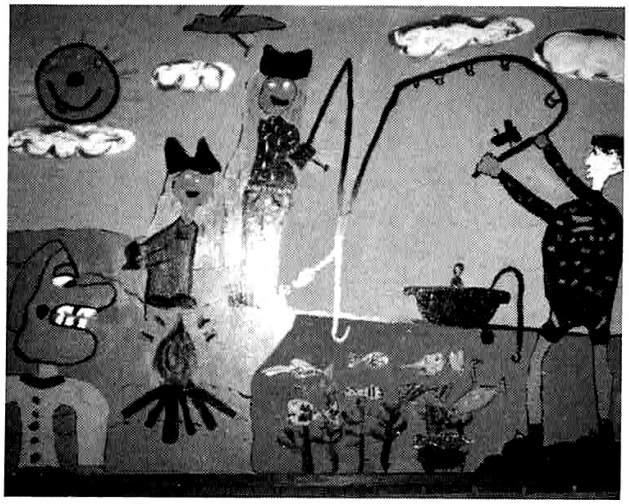

Skoleteater.

Sidste skoledag.

Feature-ugen 1989.

På falderebet

En lang og glorværdig periode for Gammelby Skole nærmer sig hurtigt sin afslutning, og der er altid noget vemodigt ved at sige farvel til en institution, som har været ens arbejdsplads gennem mange år. En god arbejdsplads har den været, og det er mærkeligt at tænke på, at der for 20 år siden var masser af børn til at fylde lokalerne. Dengang troede vi alle, at her var der altid nok at rive i; men faktum er, at samtlige for mig nu tidligere kolleger efter sommerferien er placeret rundt om i kommunens øvrige skoler, og Gammelby har mistet noget af sig selv.

Inden for skoleverdenen er der også i årenes løb sket store forandringer med flere nye skolelove, for mit vedkommende begyndende med 1958-loven, for resten en god lov. Heldigvis har der over lovene svævet LÆRERNES METODEFRIHED, hvad jeg var taknemmelig for. Herom en lille oplevelse, da jeg i sin tid kom på Gammelby.

Dengang var der i timetallet råd til en skrivetime på elevernes skema, og jeg skulle ned at have en sådan med min nye 4. klasse. Forinden måtte jeg ind til Bækgård efter skrivematerialer, en metronom og en pegepind. Med disse remedier i hånden gik jeg ned til min klasse. Metronomen var dengang kun kendt som et hjælpemiddel til skolens musiklærere, så det var forståeligt, at der var nogle kolleger, som havde svært ved at skjule deres forundring over ham den nyankomne. Jeg var komplet ligeglad, for dels var der den ovennævnte metodefrihed, og dels havde jeg gode erfaringer med min skriveundervisning fra en tidligere skole. Det kostede slid og slæb for mine elever at komme ind i mit system. Nogen knurren har der givetvis også været, men lært at skrive skråskrift fik de, og samtidig blev de i stand til at læse det brev, som Bedste sendte i sommerferien.

Alle mine gode ønsker til alle på den nye arbejdsplads.

Venlig hilsen
Jørgen Muff

Musiklivet på Gammelby Skole

Den frivillige musikundervisning på Gammelby skole går tilbage til sidste halvdel af halvtredserne, hvor der under kommunens tilbud om fritidsundervisning startedes strygeundervisning. Rigtig gang i den frivillige musikundervisning kom der først med etableringen af Skolevæsenets frivillige Musikundervisning, som startede sin virksomhed i skoleåret 1961/62. Denne udmærkede ordning varede i 20 år og har haft stor betydning, også for Gammelby skoles elever. Undervisningen var gratis for eleverne – og der blev tilbudt og modtaget undervisning i samtlige strygeinstrumenter, blokfløjte, klarinet, mandolin og guitar. – Fra skoleåret 1982/83 har den frivillige musikundervisning så fungeret under Esbjerg kommunale Musikskole, hvor man betaler for instrumentalundervisningen – mens kor- og orkesterdeltagelse fortsat er gratis.

Efterhånden udviklede musikken sig på skolen – der blev etableret kor og orkestre – efter hvert års musikarbejde blev der afholdt en forårskoncert på skolen, en koncert, som skulle vise resultatet af årets arbejde. Den første blev afholdt i 1960 – og den sidste, d.v.s. den 31. – bliver den 22. maj 1990.

Udover hjemlige koncerter fik Gammelby skoles kor og orkester også opgaver

i udlandet. Først og fremmest bør nævnes samarbejdet med Lerum musikskole ved Gøteborg. Der har i tidens løb været mange udvekslinger med svenskerne. Første gang i 1966 – og siden med jævne mellemrum. Kor og orkester har også givet koncerter i Stavanger (76), Eskildstuna (79), Jyväskylä (81) og i Holzminden i Tyskland (75, 78 og 80). I nogle tilfælde har disse koncertrejser været gennemført i et fortrinligt samarbejde med andre musikgrupper under skolevæsenet, først og fremmest Sædding skoles harmonikaorkester og Stormgade skoles orkester. Det sidstnævnte samarbejde førte til, at Gammelby skoles strygeorkester og Stormgade skoles orkester i 1982 blev slået sammen og dannede starten på Esbjerg Ungdomssymfoniorkester.

Gammelby skoles kor og orkester har også dyrket indenlandske musikudvekslinger, f.eks. har der været et godt samarbejde med Struer Realskole og Haderslev realskoles kor og orkestre.

Mange elever på Gammelby skole – i gennemsnit 20% – har i tidens løb haft glæde af at deltage i skolens frivillige musikundervisning. Mange har stadig – hvad der jo også er meningen – musikken som fritidsaktivitet, og nogle har ligefrem valgt musikken som deres levebrød.

Elvin Martinsen

Børnetal ved Gammelby Skole

1905	36 elever
1910	50 elever
1924	96 elever
1940	143 elever
1947	186 elever
1952	486 elever
1957	1063 elever
1963	1162 elever
1972	862 elever
1978	683 elever
1983	527 elever
1988	392 elever

Vestkystløb

Når man siger VESTKYSTLØB, må man også sige GAMMELBY SKOLE. De to ting hænger uløseligt sammen. Vestkystløbet blev afviklet første gang i 1975, og allerede i 1976 deltog Gammelby skole og vandt pokalen for det største skolehold. Den bedrift har vi gentaget hvert år siden, og vort deltagerantal kulminerede i 1980, hvor vi stillede med et hold på hele 637. Det var dansk rekord, og den består endnu. Elever, forældre, bedsteforældre, onkler, tanter og lærere deltog, og der var vist nok også et par hunde med. I de efterfølgende år er deltagerantallet faldet jævnt af naturlige årsager, men også som følge af unfair konkurrence fra nogle af byens virksomheder, som tilbyder eleverne gratis deltagelse og måske en T-shirt oveni. Det har vi ikke kunnet hamle op med, men alligevel har vi altså 14 år i træk vundet pokalen. Det er helt godt skuldret.

Når Vestkystløbet i så stor grad er slået an på Gammelby skole, skyldes det ikke mindst Bjarne Thomsen, nu ansat på Præstegårdsskolen. Det var ham, som tog initiativet til fællestræningen på skolen, og som aktiv løber var han i front på træningsturene. Også CC, nu ansat på Rørkjær, var med til at skabe gejsten ved at fremstille bluser med forskellige motiver og GAMMELBY SKOLE på brystet.

I år er det så sidste gang, vi kan løbe for Gammelby skole. Lad os håbe, at alle mand kommer af hus, så vi kan slutte ringen og hjemføre VORES pokal for 15. år i træk.

Godt Vestkystløb
Kenn Andersen

ESBJERG KOMMUNE
Torvegade 74 - Postboks 70
6701 Esbjerg - Tlf. 75 45 22 00
Telefax 75 13 21 96
Byrådet

Til skolebestyrelsen på Gammelby skole

Den 19. februar 199o
J. nr. o11/488-89
Sagsbeh. Preben Jensen
Lokal 47oo

ENDELIG VEDTAGELSE AF NEDLÆGGELSE AF GAMMELBY SKOLE

Byrådet har på sit møde den 12. februar 199o endeligt vedtaget at nedlægge Gammelby skole pr. 31. juli 199o.

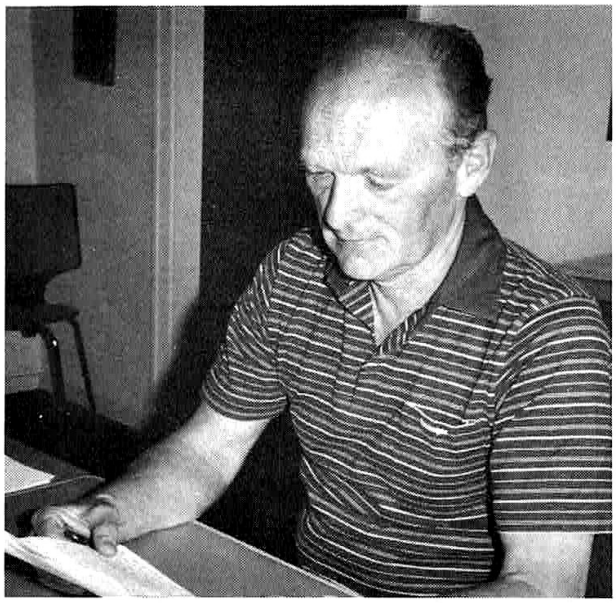
Den vedtagne beslutning er uændret i forhold til tidligere offentliggjort.

Vedtagelsen betyder, at Gammelby skole nedlægges som folkeskole, og at skolens distrikt tillægges henholdsvis Præstegårdsskolens distrikt og Rørkjær skoles distrikt fra samme dato.

Fl. Kay-Jensen

Poul Pedersen
juridisk chef

En epoke er slut

Med Byrådets beslutning om lukning af Gammelby skole er en lang epoke afsluttet. Dog vil historien, minderne og ånden bag Gammelby skole aldrig blive glemt. En velanskrevet skole, som både morgen, middag og aften har sydet af liv. Gammelby skole har været centrum for bydelens undervisning og fritidsaktiviteter.

Disse opgaver overdrages nu til bydelens øvrige skoler, som jeg er sikker på vil fortsætte det seriøse arbejde, der har foregået her på skolen.

Det er endnu ikke bestemt, hvad skolens bygninger skal anvendes til, men jeg håber, at en del af disse indrettes til brug for bydelens foreningsliv, da jeg ellers er bange for, at mange unge mennesker »tabes på gulvet«, og at borgerne i denne del af byen stilles ringere end den øvrige Esbjergbefolkning.

Politikerne har indrømmet, at man har givet Gammelby skolen en meget dårlig behandling i de senere år. Derfor er det dejligt at konstatere, at elever, forældre og personale har udvist et fantastisk og loyalt samarbejde i deres medvirken til afvikling af skolen, således at denne har kunnet foregå på en værdig måde.

Til sidst vil jeg gerne udtrykke min tak til elever, forældre og hele personalet for godt samarbejde og opbakning omkring det daglige arbejde i årene på Gammelby skole.

Ib Nielsen
skoleinspektør

